

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Botos Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a Kormányhivatal - mint a Közigazgatási Hivatala jogutóda - alperes ellen építési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. december 3. napján kelt 10.K.32.901/2009/11. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 16. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 10.K.32.901/2009/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes 2000. október 25-én azzal a feltétellel kapott építési engedélyt, hogy az építkezés miatt kivágott fák helyett 377 db 8 cm törzsmérőjű, lombhullató facsemetét ültet. Az építési engedélyt megadó, valamint a faültetési kötelezettséget és annak mértékét megállapító elsőfokú határozatot (továbbiakban: alaphatározat) a felperes jogorvoslattel nem támadta, az elsőfokon jogerőre emelkedett. A felperes - többszöri helyszíni ellenőrzést és teljesítési határidő hosszabbítást követően - 2003. november 26-án bejelentette az építésügyi hatóságnak, hogy a beszerzett kertészeti szakvélemény szerint a hiányzó 150 db facsemete telken belüli elültetésére nincs lehetőség. Vállalta a felperes, hogy a kerítés és a kapu megépítésének befejezése után elültet további 10 db facsemetét, és kérte a hiányzó facsemeték "pénzügyi elszámolását". Ezt követően az elsőfokú építésügyi hatóság 2003. december 18-án a felperest - fapótlás körében a hiányzó 1089 cm törzsmérőnek megfelelő mennyiségű, 217 db 5 cm törzsmérőjű facsemete árának - 3.146.500 forint megfizetésére kötelezte (továbbiakban: I. határozat). E határozat elleni felperesi jogorvoslati (fellebbezési, kereseti és felülvizsgálati) kérelmek folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság a 2007. október 17-én kelt Kfv.II.39004/2007/5.

számú ítéletében az építésügyi hatóságnak előírta a határozat meghozatalakor hatályos jogszabályok alkalmazását, és az alperesi jogelődöt új eljárásra kötelezte. Az alperesi jogelőd 2008. július 25-én kelt P-51-3384/1/2008. számú határozatával rendelte el azt a megismételt eljárást, melyben a Önkormányzata Építésügyi Hatósága 2008. augusztus 8. napján kelt IX-457/8/2008. számú határozatában a felperest 9.688.616 forint fapótlási díj megfizetésére kötelezte a 14/2005.(VIII.10.) önkormányzati rendelet 22.§ (5)-(6) bekezdése alapján. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperesi jogelőd a 2009. május 4. napján kelt P-1552/1/2009. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta, egyetértve azzal, hogy a 2008-ban - azaz az újabb határozat meghozatalakor - hatályos rendelkezések alapján kell a fapótlás díját kiszámítani.

A felperes keresetében az alperesi határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését kérte. Sérelmezte, hogy a megismételt eljárásban a hatóságok a Legfelsőbb Bíróság iránymutatását figyelmen kívül hagyták, azt félreértelmezték, és nem az alaphatározat időpontjában hatályos jogszabályok alapján állapították meg fizetési kötelezettségét. Álláspontja szerint a pénzbeli fizetést elrendelő határozat a jogerős alaphatározat törvénysértő módosítása, mert az alaphatározatban foglaltakat az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (Áe.) VIII. fejezetében, 81-83.§-ában foglalt rendelkezések alapján lehetett volna kikényszeríteni, az alaphatározat módosítására törvényi lehetőség nem volt. Kifogásolta azt is, hogy a hatóságok úgy kötelezték díjfizetésre, hogy a fapótlás telken belüli lehetőségét, a telek adottságát nem vizsgálták.

A Fővárosi Bíróság az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy a fapótlás körében az eljárás a felperesi ügyvezető 2003. november 26-ai kérelmére indult, e kérelemről a hatóságnak döntenie kellett. Törvénysértőnek találta ugyanakkor azt, hogy a hatóságok a Legfelsőbb Bíróság iránymutatása ellenére nem a döntés meghozatalakor hatályos jogszabályokat alkalmazták, és a kérelmet nem a 47/1998.(X.15.) Fővárosi közgyűlési rendelet (BVKSZ) és a 4/2000.(III.22.) önkormányzati rendelet alapján bírálták el. Kifogásolta a 14/2005.(VIII.10.) önkormányzati rendelet visszaható hatályú alkalmazását és e rendelet alapján a fapótlási díj megállapítását.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet, az alperesi határozat és az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalát, azaz annak megállapítását kérte, hogy sem pénzfizetési, sem fapótlási kötelezettsége nem áll fenn. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti az Áe. 81-82.§-ában foglaltakat, a BVKSZ 15.§ (4) bekezdését és a 4/2000.(III.22.)

Önk.rendelet 13.§ (1) bekezdését. Egyetértett azzal az ítéleti megállapítással, hogy az alperes határozata jogszabálysértő, azonban annak indokolását vitatta. Hivatkozott arra, hogy az alaphatározatban fapótlási kötelezettségét törvénysértően állapította meg a hatóság, mert döntést hatályon kívül helyezett jogszabályra alapította, a pótlás mértékét pedig eltúlzottan állapította meg. Ténykérdésnek tekintette, hogy a BVKSZ 15.§ (4) bekezdésében és a 4/2000.(III.22.) Önk.rendelet 13.§ (1) bekezdésében foglalt jogszabályi előírásoknak megfelelt az általa elvégzett fapótlás. Álláspontja szerint ez okból ültetési és pénzfizetési kötelezettsége sem áll fenn. Hivatkozása szerint a törvénysértő alaphatározat törvényesen nem is kényszeríthető ki. Állította, hogy az eljárás kérelemre nem indulhatott meg. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság pernyertessége ellenére a perköltség összegét túlzottan alacsony összegben állapította meg és a megbízási szerződésben foglaltaktól indokolás nélkül tért el, és nem vette figyelembe, hogy az ügy bonyolultsága és előzményi anyagának terjedelme is indokolta a perköltség magasabb összegben történő megállapítását.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Hivatkozott arra, hogy a hatóságot a közigazgatási ügyben eljáró bíróság határozatának rendelkező és indokolási része is köti, a Legfelsőbb Bíróság döntése folytán a megismételt eljárást le kellett folytatnia. Hangsúlyozta, hogy az ügyvezető pénzbeli elszámolásra irányuló kérelméről döntenie kellett, a kérelmet a BVKSZ és a 4/2000.(III.22.) Önk.rendelet szabályai szerint kellett volna elbírálnia.

A felülvizsgálati eljárás során az alperes személyében két alkalommal is jogszabályon alapuló jogutódlás következett be, melyet a Legfelsőbb Bíróság az 5. és 6. sorszámú végzésében állapított meg.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a perben releváns tényeket feltárta, a Legfelsőbb Bíróság korábbi ítéletét helyesen értelmezve, és a jogszabályokat megfelelően alkalmazva, helytállóan indokolva állapította meg, hogy az alperes határozata törvénysértő, ezért a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 206.§ (1) bekezdés rendelkezéseit.

Az elsőfokú bíróság indokoltan korlátozta eljárásának és vizsgálódásának körét a fapótlási kötelezettség elmulasztása miatt pénzfizetési kötelezettséget előíró határozatra, mert ezen

közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során a 2000. október 25-én meghozott és elsőfokon jogerőre emelkedett alaphatározat törvényessége - különösen több év elteltével - már nem vizsgálható. Ez okból a felperes relevánsan nem hivatkozhat arra sem, hogy fapótlási kötelezettségének korábbi megállapítása jogszabálysértő volt, annak mértéke eltúlzott, a jogszabály szerint szükséges és elégséges mértékben fapótlási kötelezettségét teljesítette, így kötelezése már ez okból is jogszabálysértő. A felperes fapótlási kötelezettségét, annak mértékét jogerősen az alaphatározat tartalmazza, a felperes e kötelezettségét vagy ültetéssel, vagy pénzbeli megváltással teljesíteni köteles.

Az elsőfokú bíróság vizsgálódásának irányát meghatározta az is, hogy a felülvizsgálni kért közigazgatási határozatokat megismételt eljárásban hozták meg a hatóságok, a megismételt eljárásra útmutatás adott a Legfelsőbb Bíróság. A Legfelsőbb Bíróság a Kfv.II.39004/2007/5. számú ítéletében egyértelműen kimondta, hogy törvényt sértő a határozatot hatályon kívül helyezett jogszabályokra alapítani, mert a döntésre a határozathozatalakor hatályos jogszabályok az alkalmazandók.

A fapótlási kötelezettség mértéke tekintetében ténykérdés, hogy a felperesnek - az építkezés miatt és a megadott hatósági engedély alapján kivágott 50 darab díszfa helyett 1990 cm törzssátmérőjű facsemetét kellett volna elültetnie. Az ültetési kötelezettség és annak mértéke az idő múlásával nem enyészhet el. Ezen határozati kötelezésnek a felperes kétséget kizáró módon nem tett eleget, 1089 cm törzssátmérőnek megfelelő famennyiséget nem ültetett el. Tény az is, és ezt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes 2003. november 26-án jelentette be, hogy nem tud eleget tenni a jogerős határozatban előírt teljes fapótlásnak, már csak további 10 fát tud elültetni és 140 fa elültetését nem tudja és nem is akarja vállalni, ezért a hiányzó fák pénzbeli elszámolását kérte.

A fapótlási díj, mint pénzbeli elszámolás körében és ezzel a felperesi kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében a hatóság 2003. december 18-án hozta meg a I. határozatát, elfogadva és tudomásul véve, hogy a további fapótlásra a felperesi telken belül nincs lehetőség. 2003. december 18-ai az a határozathozatali időpont, amelyre a korábbi legfelsőbb bírósági döntés is utalt, és amelyet az elsőfokú bíróság is meghatározott, mint releváns időpontot. Mind a korábbi, mind a jelenlegi közigazgatási eljárásoknak és bírósági felülvizsgálatnak az (volt, az lett volna) a célja, hogy a 2003. december 18-ai időpontban hatályos jogszabályok alapján meghozott döntést kikényszerítse. Tekintettel arra, hogy a vizsgált közigazgatási határozatok a 2008-ban hatályos jogszabályok alapján kerültek meghozatalra, az elsőfokú bíróság indokoltan döntött az alperesi határozat hatályon kívül

helyezéséről, különösen, hogy az alperes a 2008. július 25-én kelt határozati útmutatásának is ellentmondva döntött 2009. május 4-én az útmutatását semmibe vevő elsőfokú határozat helyben hagyásáról.

Az elsőfokú bíróság a felperesi perköltség megállapítása során nem sértette meg a Pp. 75.§-át, tekintve, hogy a felperesi ügyvédi képviselettel járó költségek megállapításakor nem kellett figyelembe venni a korábbi eljárásokat, az ott kifejtett jogi munka nagyságát. A bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján az igényelt munkadíjat mérsékelheti, ha azt állapítja meg, hogy a kért munkadíj a perben kifejtett munkával nem áll arányban. A perköltségként elszámolható ügyvédi munkadíjnak - pertárgyérték számítás hiányában - minden esetben az adott peres eljárás során kifejtett jogi munkát kell tükröznie. Az elsőfokú eljárásban a bíróság az első tárgyaláson ítéletet hozott, a perben felmerült jogkérdés nem volt bonyolult, különösebb felkészülést a peres képviselet nem igényelt, ugyanakkor a felperes által előterjesztett beadványok legnagyobb részét a felperesnek azon érvei tették ki, melyeket nem fogadott el a bíróság és a per eldöntése szempontjából egyébként szükségtelenek is voltak, így mindezek indokolták a perköltség alacsonyabb összegben való megállapítását. A felperesi perköltségre vonatkozó ítéleti indokolás hiánya nem volt az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak szerint, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A sikertelen felülvizsgálattal élő felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek - a jogtanácsosi képviselettel, a felülvizsgálati ellenkérelem elkészítésére és az iratok beszerzésére fordított idővel arányban álló - a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeit.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles viselni az 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati illetéket.

Budapest, 2011. február 9.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Kincső sk. előadó bíró, Dr. Kalas Tibor sk. bíró

Dr. Tóth

